

MÅNADENS PROFFS. Jonas Söderström gillar Dagens muffin. En snygg, smart och lättläst sajt med goda recept.

FOTO JOHANNA HANNO

Informationsarkitekten Jonas Söderström: Var noga med detaljerna

JONAS SÖDERSTRÖM, 45, är något av en nestor bland svenska informationsarkitekter. I elva år har han slagits för att webben ska bli enklare, trevligare och mer inriktad på användarens behov.

ENLIGT JONAS SÖDERSTRÖM är noggrannhet med detaljer det viktigaste när man gör webbplats.

– Att göra en webbplats handlar om att få en ohygglig mängd småsaker att stämma. En enstaka miss kan stjälpa användarens upplevelse av en hel sajt. Informationsarkitektur handlar om att göra en webbplats trevlig för användaren att vistas i.

Ett exempel där det ofta går

snett är webbapplikationer – det vill säga när användaren ska göra saker på en webbplats. Ett sådant fall som Jonas brottats med nyligen är Kulturrådets webbplats, där han har sökt bidrag till ett par böcker.

– Processen på webbplatsen fungerar via ett stort antal val, där användaren exakt anger vad hon söker bidrag för. Om man söker för flera böcker måste man börja om processen från

början för varje bok. Programmeraren har tänkt linjärt.

Jonas Söderström kom in i branschen på ett bananskal. 1994 arbetade han på resetidningen Vagabond.

– Jag tyckte att resor borde vara ett ämne där läsarna skulle kunna kommunicera med varandra via webben. Men Vagabond var för sega. Med slumrens hjälp fick jag istället kontakt med regeringskansliet. Regeringen.se blev mitt första webbprojekt. Sedan dess har jag bland annat arbetat med Konsumentverket, försäkringsbolaget If, Ica, Räddningsverket och – just nu – Folk tandvården.

HENRIK ARNSTAD

FOTNOT. Mer om Jonas Söderström hittar du på hans webbplats www.kornet.nu.

Muffins – då webben är som bäst

BÄSTA EXEMPLET på en bra webbplats är enligt Jonas Söderström en muffinssajt: Dagens muffin.

– Och jag som knappt äter muffins själv! säger Jonas. Men den här sajten har allt. Den är ögongodis: snyggt designad, genomgående formspråk, högkvalitativa foton. Den levererar nytta: vad man än behöver kan man hitta det. Den håller sig till sin nisch, sin ”kärnverksamhet”, och försöker inte gapa över andra saker. Den är kollaborativ, låter folk skicka in sina recept och ranka dem, och håller därigenom fast vid det bästa och ursprungligt nya med nätet.

Vidare har Dagens muffin, enligt Jonas, precis rätt funktioner – vilka samtliga är smarta och lättbegripliga. Man kan betygsätta, mejla in egna recept och söka.

– Jag vill ge ett särskilt plus till sökfunktionen ”sök recept som INTE innehåller” ett visst ämne. Perfekt för allergiker. En smart funktion som borde finnas på fler webbplatser. Hela Dagens muffin är kalas, helt enkelt. Jag har nu bakat en del av muffinsarna och kan intyga att de är goda.

Sajten Dagens muffin är från början ett hobbyprojekt som professionaliserats – bland annat har upphovsmannen gett ut en bok om muffins.

DEN LILLA WEBBPLATSEN ETT FÖREDÖME. Stora aktörer gör ofta fel när de skapar webbplatser, de vill för mycket. De har mycket att lära av engagerade småaktörer, här representerade av Dagensmuffin.se.

– I mitt tycke gör det webbplatsen till ett exempel på internets ursprungliga anda: alla kan bli publicister! Tidigt under webbens historia lade jag märke till att små aktörer med små resurser men stort engagemang ofta lyckas mycket bättre än stora aktörer. De stora lägger ofta ner alldeles för mycket pengar och energi på design och krångel. De skapar för stora webbplatser som de inte klarar av att underhålla. www.dagensmuffin.se

SMART SÖKNING. Man kan även söka muffinsrecept som inte innehåller vissa ingredienser. Perfekt för allergiker.

LÄTTLÄST, TYDLIGT OCH BRA. Dagensmuffin.se har enkla och smarta funktioner som inte utsätter användaren för dumheter. Webbplatsen är dessutom snygg utan att designen ställer sig i vägen för användbarheten.

Bra struktur på bloggarna

STANDARD SOM FUNGERAR. När producenterna av webbtidningar försöker överträffa varandra i unika utseenden har bloggarna gått motsatt väg – de har standardiserats. Grundformen är texter i omvänd kronologisk ordning och den fungerar hur bra som helst på webben, anser Jonas Söderström. Här hans egen blogg – Blind höna.

JONAS SÖDERSTRÖM ANSER ATT BLOGGARNÄ – ”den samlade bloggafären” – kvalificerar sig som bra webbplats.

– Inte för vad som skrivs där, säger han, även om jag naturligtvis har mina favoritbloggare och favoritämnen. Utan för den övergripande formen och sättet att organisera materialet. Det tog ju ett antal år, när boktryckarkonsten var ung, innan man kom fram till bra och enkla sätt att utforma och disponera en bok. Var ska innehållsförteckningen vara? Hur ska texten sitta på sidorna? Och när tidningarna började komma, samma sak: vad är en tidnings specifika, bästa form?

I elva år har webbmakare trevat efter ett sätt att organisera material som passar det nya mediet, webben.

– Hur ska en vettig webbsida se ut? En massa varianter har testats. Nu har det – rätt mycket av en slump – visat sig att just loggboksformen, korta inlägg i omvänd kronologisk ordning, är en form som är synnerligen väl anpassad till mediet webben. Det har dessutom skapats en de facto-standard, eftersom verktygen är så spridda. Det gynnar läsandet. Folk känner igen sig och det är lätt att läsa fler bloggar, just för att de är någorlunda lika. Omställningen är mindre än om man hoppar mellan ett antal internettidningar, som alla vill poängtera sin egenart.

Tre bra bloggar, enligt Jonas Söderström:
infontology.typepad.com/infontology
www.designafterthought.net/webbloggar
krigskronikan.com/blog

Jonas egen blogg hittar du på:
kornet.nu/blindhona

SL gör nytta i mobilen

NU FÖR TIDEN ÄR DET NÄSTAN TVEKSAMT OM någon kommer ihåg wap, enligt Jonas Söderström.

– Wap blev av goda skäl aldrig den succé som hajpen försökte pressa upp fenomenet till, säger han.

Men det finns undantag – till exempel Storstockholms lokaltrafiks wapsidor.

– När jag försöker kolla om jag ska hinna med nästa tunnelbana från Slussen, och när bytet till gröna linjen ska göras funkar SL:s wap-tjänst för att kolla restider klockrent. Med hjälp av denna tjänst får jag enkelt och snabbt besked om tider för tunnelbana och bussar.

wap.sl.se

ENKLA OCH SNABBA BESKED. Wap blev aldrig någon stor succé, men det finns bra och användbara wapsidor. Storstockholms lokaltrafiks wapsidor ger enkelt och snabbt besked om när tunnelbanor och bussar går.

MÅNADENS MISS:

Telias webb siktar fel

INGEN UPPTÄCKTSFÄRD. Telia tror att någon vill ”upptäcka” dem via deras webbplats. Men ingen går till telia.se för att ströva runt och upptäcka roliga saker, menar Jonas Söderström.

ATT SKÄLLA PÅ TELIAS usla webbplats är att sparka på någon som redan ligger, enligt Jonas Söderström.

– Men okej, fortsätter han. Telia har en hel avdelning på sin sajt som heter ”Upptäck”, och ... tyvärr Telia, jag går inte till er sajt för att ströva runt och upptäcka roliga saker. Någonsin. Jag går bara dit för att utföra bestämda ärenden – och de har varit ganska krångliga när jag försökt. Och på avdelningen ”Upptäck” täcks ingressen ibland av menyn som åker upp och ner som en jojo.

Ett annat problem Telia har är bristen på tidsangivelser.

– När jag kollar kundservicens ”Aktuell information/Driftstörning” säger webbplatsen ”Just nu är det ett kabelfel i Östersund som påverkar den mobila telefonin” – men inget datum. En dödssynd på webben. Jag har ingen aning om det fortfarande är aktuellt eller om det har blivit liggande.

Men framför allt saknar Telias webbplats självklarheterna.

– Varför finns det inga genvägar för vanliga ärenden, som att fylla på refillkortet, från förstasidan? undrar Jonas Söderström.

www.telia.se